

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈАЧлен 3
Дефиниции

4634.

Врз основа на член 9 став (3) од Законот за контрола на државната помош („Службен весник на Република Македонија“ бр.145/10), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 24 декември 2024 година, донесе

УРЕДБА
ЗА УСЛОВИТЕ И ПОСТАПКАТА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ
НА ПОМОШ ОД МАЛО ЗНАЧЕЊЕ (DE MINIMIS) (*)Член 1
Предмет

Со оваа уредба се уредуваат условите и постапката за доделување на помош од мало значење – de minimis (во понатамошниот текст: помош).

Член 2
Примена и опсег

(1) Оваа уредба се применува само за помош во однос на која е можно однапред, ex ante прецизно да се пресмета бруто грант еквивалент на помошта без да има потреба да се преземе проценка на ризик („транспарентна помош“).

(2) Оваа уредба се применува на помошта доделена на претпријатија во сите сектори со исклучок на:

1) помош доделена на претпријатија активни во секторот рибарство и аквакултура;

2) помош доделена на претпријатија активни во секторот примарно производство на земјоделски производи;

3) помош доделена на претпријатија активни во секторот преработка и маркетинг на земјоделски производи, во следните случаи:

- кога износот на помошта е одреден врз основа на цената или количината на односните производи купени од примарните производители или пласирани на пазарот од страна на засегнатите претпријатија;

- кога помошта е условена да биде делумно или целосно пренесена на примарните производители;

4) помош за активности поврзани со извоз, односно помош директно поврзана со извезените количини, воспоставување и функционирање на мрежа за дистрибуција или за останати тековни трошоци поврзани со извозната активност и

5) помош која зависи од употребата на домашни наместо увозни добра

(3) Кога претпријатието е активно во еден или повеќе од секторите наведени во точките 1), 2) и 3) од ставот (2) на овој член, или има други активности кои спаѓаат во опсегот на оваа уредба, а не се поврзани со секторите наведени во точките 1), 2) и 3) од став (2) на овој член, одредбите од оваа уредба се применуваат под услов давателот на помошта да обезбеди, на соодветен начин, како на пример одвојување на активности или разграничување на трошоци, дека за активностите од секторите кои се исклучени од опсегот на оваа уредба не се добива помош од мало значење (de minimis) согласно оваа уредба.

Со оваа уредба се врши усогласување со Регулативата (ЕУ) бр. 2023/2831 на Комисијата од 13 декември 2023 година за примената на член 107 и член 108 од Договорот за функционирање на Европската Унија за помош од мало значење (de minimis) (CELEX бр.32023R2831)

За потребите на оваа уредба се применуваат следните дефиниции:

1) „Земјоделски производи“ се производите наведени во Прилог 1 кој е составен дел на оваа уредба, со исклучок на производите од рибарство и аквакултура наведени во Прилог 2 кој е составен дел на оваа уредба;

2) „Преработка на земјоделски производи“ е секоја преработка на земјоделски производ со која се добива производ кој е исто така земјоделски производ, освен активностите на фарма неопходни за подготовка на животински или растителен производ за прва продажба;

3) „Маркетинг на земјоделски производи“ е чување или изложување со цел за продажба, нудење на продажба, испорака или било кој друг начин на пласирање на пазарот, освен првата продажба од страна на примарниот производител на препродавачи или преработувачи и секоја активност за подготвување на производот за таква прва продажба. Продажбата од страна на примарен производител на крајните потрошувачи се смета за маркетинг доколку се одвива во посебни простории опрделени за таа намена.

4) „Единствено претпријатие“ е претпријатие кое опфаќа претпријатија кои имаат барем една од следните меѓусебни релации: едно претпријатие има мнозинство од гласачките права на акционерите или членовите на друго претпријатие; едно претпријатие има право да назначи или отстрани мнозинство од членовите на управниот или надзорниот орган на друго претпријатие; едно претпријатие има право да врши доминантно влијание врз друго претпријатие врз основа на договор склучен со тоа претпријатие или одредба од неговиот статут или основачки акт; едно претпријатие, кое е акционер во или член на друго претпријатие, ги контролира само мнозинството од гласачките права на акционерите или членовите во тоа претпријатие, врз основа на договор со други акционери или членови на тоа претпријатие.

Член 4

Услови за доделување на помош

Помошта може да се додели само под услов доколку:

1) не е наменета за извозни активности на претпријатието, и особено да не е помош директно поврзана со количината на извезени производи, со основањето и функционирањето на мрежа за дистрибуција или за други тековни трошоци за функционирање на претпријатието поврзани со извозни активности и

2) доделувањето на помошта не е условено со фаворизирање на домашни наспроти увезени производи.

Член 5

Максимално дозволен износ на помошта

(1) Вкупниот износ на помошта доделена на едно претпријатие не треба да надмине 300.000 евра за период од три последни фискални години.

(2) Помошта се смета за доделена во моментот кога претпријатието се стекнува со право да ја добие помошта, без оглед на датумот на исплата на помошта на претпријатието.

(3) Максималниот износ утврден во став (1) на овој член се применува без оглед на формата на помошта или целта која треба да се постигне.

Член 6

Пресметување на помошта изразена како грант

(1) За потребите на максималниот износ утврден во член 5 од оваа уредба, помошта ќе биде изразена како паричен грант. Сите износи ќе бидат изразени во бруто износ, односно пред секое пресметување на данок или други давачки. Во случаите кога помошта се доделува во форма различна од грант, износот на помошта е дефиниран како бруто-паричен еквивалент на помошта.

(2) Помошта која што се плаќа на рати се намалува (дисконтира) до вредноста што би ја имала во моментот на доделувањето. Каматната стапка која ќе се користи за целите на намалување е есконтната стапка која што се применува во моментот на доделувањето на помошта.

Член 7

Спојувања или преземања на претпријатија

(1) Во случај на спојувања или преземања на две или повеќе претпријатија, помошта доделена на кое било од претпријатијата што се спојуваат ќе се земе предвид при доделување на нова помош за новото или претпријатието кое што го врши преземањето, со цел да не се надмине максималниот износ од член 5 од оваа уредба.

(2) Во случај кога едно претпријатие се дели на две или повеќе одделни претпријатија, помошта доделена пред поделбата ќе се распредели на претпријатието кое ја користело помошта, односно претпријатието кое ги презема активностите за кои се користела помошта. Доколку таквото распределување не е возможно, помошта се распределува сразмерно врз основа на книговодствената вредност на капиталот на новите претпријатија на датумот на стапување во сила на поделбата.

Член 8

Помош во грантови или субвенции за каматните стапки

(1) Одредбите од оваа уредба се применуваат само за помош за која е возможно однапред (ex ante) прецизно да се пресмета бруто-паричен еквивалент на помошта, односно за која не постои опасност од неточна пресметка.

(2) Помошта која што се состои од грантови или субвенции за каматни стапки се смета за транспарентна помош од мало значење (de minimis).

Член 9

Помош во заеми

Помошта која што се состои од заеми се смета за транспарентна помош од мало значење (de minimis) доколку:

1) корисникот не е предмет на постапка за стечај ниту ги исполнува критериумите согласно важечкото национално законодавство за да биде покрената стечајна постапка на барање на неговите доверители. Во случај

на големи претпријатија, корисникот треба да биде во ситуација споредлива со кредитен рејтинг од најмалку Б- и/или

2) заемот е обезбеден со залог кој што покрива најмалку 50 % од заемот и заемот изнесува или до 1.500.000 евра за период од пет години или до 750.000 евра за период од 10 години; Ако заемот се однесува на износ помал од износите од оваа точка и/или е даден за период помал од пет или 10 години, соодветно, бруто-паричниот еквивалент на грантот за тој заем се пресметува како соодветен дел од максималниот износ од член 5 од оваа уредба или

3) бруто-паричниот еквивалент на грантот е пресметан врз основа на референтната стапка која што се применува во времето на грантот.

Член 10

Помош во инјектирање капитал

Помошта која што се состои од инјектирање капитал се смета за транспарентна помош од мало значење (de minimis) само доколку вкупниот износ на инјектирањето капитал од јавни средства не го надминува максималниот износ на помошта од член 5 од оваа уредба.

Член 11

Помош во мерки за ризично финансирање

Помошта која што се состои од мерки за ризично финансирање во форма на капитални или квази-акционерски инвестиции, се смета за транспарентна помош од мало значење (de minimis) само ако обезбедениот капитал не го надминува максималниот износ на помошта утврден од член 5 од оваа уредба.

Член 12

Помош во гаранции

(1) Помошта во гаранции се смета за транспарентна помош од мало значење (de minimis) доколку:

1) корисникот не е предмет на стечајна постапка ниту ги исполнува критериумите согласно важечкото национално законодавство за да биде покрената стечајна постапка на барање на неговите доверители. Во случај на големи претпријатија, корисникот треба да биде во ситуација споредлива со кредитен рејтинг од најмалку Б-и/или

2) гаранцијата не надминува 80% од основниот заем во секој момент, загубите се одржуваат пропорционално и на ист начин од страна на заемодавачот и гарантот, нето-повратите генерирани од наплатата на заемот од хартиите од вредност дадени од заемодавачот пропорционално ги намалуваат загубите што ги имаат заемодавачот и гарантот, и/или гарантираниот износ е 2.250.000 евра и времетраењето на гаранцијата е пет години или гарантираниот износ е 1.125.000 евра и времетраењето на гаранцијата е 10 години; Ако гарантираниот износ е помал од износите наведени во оваа точка или гаранцијата е за период помал од пет или 10 години, соодветно, бруто-паричниот еквивалент од таа гаранција се пресметува како соодветен дел од максималниот износ утврден во член 5 од оваа уредба или

3) бруто-паричниот еквивалент е пресметан врз основа на минималните премии утврдени во известувањето на Комисијата за заштита на конкуренцијата или

4) пред имплементацијата:

- доставена е методологија која што се применува за пресметување на бруто-паричниот еквивалент на гаранциите до Комисијата за заштита на конкуренција врз основа на важечки пропис од областа на државната помош и која што е прифатена од страна на Комисијата за заштита на конкуренција дека е во согласност со известувањето за гаранција или било кое последователно известување и

- таа методологија изрично се однесува на видот на гаранцијата и видот на основната трансакција согласно одредбите од оваа уредба.

Член 13

Помош во други инструменти

Помошта која што се состои од други инструменти се смета за транспарентна помош од мало значење (de minimis) доколку инструментот предвидува горна граница која што гарантира дека максималниот износ од член 5 од оваа уредба не е надминат.

Член 14

Правила за кумулација

Помошта нема да се кумулира со државна помош во однос на истите оправдани трошоци или со државна помош за истата мерка за ризично финансирање доколку таквата кумулација би го надминала највисокиот интензитет на помошта или износот на помошта утврден во посебните околности за секој поединечен случај согласно соодветното важечко законодавство или согласно определено решение донесено од страна на Комисијата за заштита на конкуренцијата. Помошта која што не е доделена или не може да се припише на специфични оправдани трошоци може да се кумулира со друга државна помош доделена согласно соодветното важечко законодавство или согласно определено решение донесено од страна на Комисијата за заштита на конкуренцијата.

Член 15

Евидентирање на помошта

(1) Давателите на помош треба да водат прецизна евиденција во врска со секоја

доделена помош, а особено за износот, примателот, времето, целта и начинот на

доделување на помошта и истата треба да ја чуваат 10 години од денот на кој последен пат ја доделиле.

(2) Корисниците на помош треба да водат прецизна евиденција за секоја примена

помош, а особено за износот, давателот, времето, целта и начинот на доделување на

помошта и истата треба да ја чуваат 10 години од денот на кој последен пат ја примиле.

(3) Секој давател на помош треба до Комисијата за заштита на конкуренцијата да ги достави податоците за кои ја води евиденцијата од став (1) од овој член на образецот даден во Прилог 3 кој е составен дел на оваа уредба.

(4) Образецот од став (3) на овој член се доставува до Комисијата за заштита на конкуренцијата пред доделувањето на помошта, а доколку тоа не е можно, веднаш штом тоа е можно.

Член 16

Известување на претпријатието (корисник)

(1) Во случај кога давателот на државна помош има намера да додели помош на претпријатие во согласност со оваа уредба, тој треба писмено да го информира тоа претпријатие за потенцијалниот износ на помошта изразен како бруто-паричен еквивалент и за карактерот на помошта како помош од мало значење (de minimis), со јасно повикување на оваа уредба.

(2) Кога се доделува помош на различни претпријатија врз основа на шема на помош, при што на тие претпријатија се доделуваат различни износи на индивидуална помош во рамките на шемата, давателот на помошта може да одбере да ја исполни обврската од став (1) на овој член преку информирање на претпријатијата дека планира да им додели определен фиксен износ кој одговара на максималниот износ на помошта која ќе се додели според шемата. Во таков случај, овој износ ќе се користи за утврдување дали максимално дозволеният износ на помошта утврден во член 5 од оваа уредба е достигнат.

(3) Пред доделување на помошта, потенцијалниот давател, задолжително прибавува изјава од засегнатото претпријатие-потенцијален корисник на помошта, во писмена или електронска форма, за која било друга помош од која засегнатото претпријатие ја има добиено во текот на претходните две фискални години и во тековната фискална година во која се доделува помошта.

(4) Давателот на државна помош ја доделува новата помош во согласност со оваа уредба само откако проверил дека тоа нема да го зголеми вкупниот износ на помошта доделена на засегнатото претпријатие на ниво над релевантниот максимален износ утврден во член 5 од оваа уредба и дека се исполнети сите услови утврдени во оваа уредба.

Член 17

Престанување на важност на Уредбата

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата за условите и постапката за доделување помош од мало значење (de minimis) („Службен весник на Република Македонија” бр.141/11).

Член 18

Влегување во сила

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 41-13023/3
24 декември 2024 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија,
проф. д-р Христијан Мишкоски, с.р.

Прилог 1

Земјоделски производи

Тарифна ознака	Наименување
ПОГЛАВЈЕ 1	Живи животни
ПОГЛАВЈЕ 2	Месо и месо за јадење
ПОГЛАВЈЕ 3	Риби, школки и мекотели
ПОГЛАВЈЕ 4	Млечни производи; птичи јајца; природен мед
ПОГЛАВЈЕ 5	
05.04	Црево, мочен меур и стомак на животни (не на риби), целосни или во делови
05.15	Производи од животинско потекло кои не се специфицирани или вклучени на друго место; мртви животни под Поглавје 1 и Поглавје 3 не погодни за човечка исхрана
ПОГЛАВЈЕ 6	Живидрвја и други растенија; клубени, корени, и слично; исечени цвеќиња и орнаментално зеленило
ПОГЛАВЈЕ 7	Зеленчук, корени и клубени за јадење
ПОГЛАВЈЕ 8	Овошје и ореви за јадење; цитрус илушпа од бибер
ПОГЛАВЈЕ 9	Кафе, чај и зачини со исклучок на мат за чај (гласбр. 09.03)
ПОГЛАВЈЕ 10	Житарици
ПОГЛАВЈЕ 11	Производи на индустријата за мелење, јачмен искроб; глутен; инсулин
ПОГЛАВЈЕ 12	Семки од масло и овошје; зрна, семки и различни овошја; индустриски и медицински растенија; сено и сточна храна
ПОГЛАВЈЕ 13	
екс 13.03	Пектин
ПОГЛАВЈЕ 15	
15.01	Масти и останати масти од стопено свинско; стопени масти
15.02	Несакани стада од живина, овци или кози; (вклучувајќи "први течности") произведени од овие масти
15.03	Масен стеарин, маслен восок; масло и неуправливо масло и маргарин на било кој друг начин
15.04	Риби и риби од морска трева и морски цицачи преработени или непреработени
15.07	Зеленчук, течни или растителни масла во цврста состојба, сирови, прочистени или преработени
15.12	Хидрогенирани животински или растителни масла или зеленчуци, без разлика дали се или не се преработени, но не се подготвени
15.13	Маргарин, имитации на масти и останати подготвени масти
15.17	Остатоци од третманот на масни состојки, или животински или растителни восоци
ПОГЛАВЈЕ 16	Подготовка на месо, риба, бисерки или мекотели
ПОГЛАВЈЕ 17	
17.01	Шеќер од цвекло и шеќер од трска во ригидни услови
17.02	Останати видови на шеќер; шеќерен сируп; вештачки мед (без разлика дали е измешан или не со природен мед); карамела
17.03	Мекотели без или обоени
17.05	Вкус или обоени шеќери, сирупи и мекотели (вклучително и шеќер, прав или ванила), со исклучок на засладени овошни сокови во било која маса
ПОГЛАВЈЕ 18	
18.01	Какао во зрна еднакво мелено, сирово или печено
18.02	Раженчиња, кожи, трошки и остатоци од какао
ПОГЛАВЈЕ 20	Подготовка на зеленчук, овошје или растенија кои можат да се јадат
ПОГЛАВЈЕ 22	
22.04	Винова лоза, ферментирани или ферментирани без ферментација
22.05	Свежа винова лоза; свежо грозје или ферментирано грозје со ферментација сојузбивање на алкохол

ПОГЛАВЈЕ 22	
22.07	Останати ферментирани пијалаци (пр, сајдер од јаболка, ракија од круша и хидромел)
ex 22.08	
ex 22.09	Етил алкохол или неутрален, без разлика дали е или не е денатуриран, со било која јачина на алкохол произведен од земјоделски производи наведени во овој прилог, со исклучок на ликери и останати алкохолни дестилати и сложени подготовки на алкохол (познати како "концентрирани екстракти") за производство на алкохолни пијалаци
22.10	Оцет и негови замени
ПОГЛАВЈЕ 23	Остаток и отпадоци од индустријата за храна; храна подготвена за животни
ПОГЛАВЈЕ 24	
24.01	Недовршен тутун, остатоци од тутун
ПОГЛАВЈЕ 45	
45.01	Природно, сирово, скршено, мелено или пресечено дрво; остатоци од плута
ПОГЛАВЈЕ 54	
54.01	Природно, сирово, преработено но не плетено; остатоци (вклучително и филаменти плетени или хеклани)
ПОГЛАВЈЕ 57	
57.01	Природно или преработено но не плетено или хеклано, остаток и отпадоци (вклучувајќи жица или врвка ткаена или плетена)

Прилог 2

Производи од рибарство и аквакултура

Тарифна ознака	Наименување
(а) 0301	Жива риба
0302	Риба, свежа или оладена, со исклучок на рибни филети и останато месо од риба под поглавјето 0304
0303	Риба, замрзната, со исклучок на рибни филети и останато месо од риба под поглавјето 0304
0304	Рибни филети и останато месо од риба (без оглед дали е мелено или не), свежо, оладено или замрзнато
(б) 0305	Риба, сушена, засолена или во саламура; димена риба, без оглед дали е готвена пред или за време на процесот на сушење; брашна, оброци и пелети од риба, погодни за човечка исхрана
(в) 0306	Мекотели, без разлика дали се во школка или не, живи, свежи, оладени, замрзнати, исушени, засолени или во саламура; мекотели, во школка, зготвени со пареа или со вриење на водата, без оглед дали се или не се оладени, замрзнати, исушени, засолени или во саламура; брашна, оброци и пелети од мекотели, погодни за човечка исхрана
0307	Мекотели, без разлика дали се во школка или не, живи, свежи, оладени, замрзнати, исушени, засолени или во саламура; други водни безрбетници останати различни од ракови и мекотели, живи, свежи, оладени, замрзнати, исушени, засолени или во саламура; брашна, оброци и пелети од други водни безрбетници различни од мекотели, погодни за човечка исхрана
(г)	Животински производи неспоменати или вклучени на друго место; мртви животни од поглавје 1 или 3, неподгодни за човечка исхрана — Останато: — — Производи од риба или ракови, мекотели и други водни безрбетници; мртви животни од поглавје 3;
0511 91 10	— — — Остаток од риби
0511 91 90	— — — Останато
(д) 1212 20 00	— Морска трева и останати алги
(ф)	Маси и масла и нивни фракции, од риба, без огледа дали се преработени или не, но да не се хемиски модифицирани:
1504 10	— Масла од црн дроб на риба и нивни фракции
1504 20	— Маси и масла и нивни фракции, од риба, освен маслата од црн дроб
(е) 1603 00	Екстракти и сокови од месо, риба или ракови, мекотели и други водни безрбетници
(ж) 1604	Подготвена или зачувана риба; кавијар и замени за кавијар подготвени од јајца на рибите
(з) 1605	Ракови, мекотели и други водни безрбетници, подготвени или зачувани
(с)	Паста, без огледа дали е готвена или полнета (со месо или други состојки) или подготвена на друг начин, како што се спагети, макарони, нудли, лазањи, њоки, равиоли, канелони; кускус, без оглед дали е подготвен или не
1902 20	— Полнета паста, без оглед дали е готвена или не или подготвена на друг начин:
1902 20 10	— — Која содржи повеќе од 20 % од тежината - риба, ракови, мекотели и други водни безрбетници
(и)	Брашна, оброци и пелети, од месо или месни отпадоци, од риба или од ракови, мекотели и други водни безрбетници, неподгодни за човечка исхрана; чварки:
2301 20 00	— Брашна, оброци и пелети, од риба или од ракови, мекотели и други водни безрбетници
(ј)	Подготовки од вид кој се употребува за хранење на животни
2309 90	— Останато:
пр. 2309 90 10	— — Растворлива риба

Прилог 3

Податоци релевантни за доделување на помош од мало значење²

1. Податоци за давателот на помош од мало значење:

Назив:	
Адреса:	
Раководно лице/функционер:	
Потпис:	
Датум:	

Се наведува називот, адресата на давателот на помошта од мало значење, име и презиме и потпис на раководното лице/функционер на давателот на помошта од мало значење и датумот на поднесување на формуларот.

2. Детали за мерката на помош која што се доделува како индивидуална помош или шема на помош:

Назив:	
Краток опис:	
Дали се доделува како индивидуална помош или шема на помош:	
Цел:	
Времетраење (од - до):	

Се наведува називот на мерката на помош која што се доделува, краток опис, дали помошта се доделува како индивидуална помош или шема на помошкако и целта на мерката. Времетраењето на мерката се определува со почеток и крај на мерката и во следниот формат: XX.YY.ZZZZ - XX.YY.ZZZZ, каде што XX е денот, YY е месецот и ZZZZ е годината на времетраењето на мерката.

3. Корисник/корисници на помошта:

1. Назив:	
Адреса:	
2. Назив:	
Адреса:	
3. Назив:	
Адреса:	

² Се пополнува за секоја мерка поединечно.

Се наведува називот и адресата на корисникот на помошта од мало значење. Доколку има повеќе корисници, тогаш за сите нив се наведува називот и адресата.

Соодветното поле се означува со X.

4. Потврдете дека:

Помошта не е поврзана со извозни активности	
Помошта не е условена со фаворизирање на домашни наспроти увезени производи	

Се пополнува со ДА.

5. Вкупната сума на готовинскиот грант (субвенција) или бруто грантов еквивалент за период од три фискални години:

Вкупна сума:	
Метод за пресметка на применливите каматни стапки:	

Се наведува вкупната сума на готовинскиот грант (субвенција) или бруто паричен еквивалент за период од три фискално години во евра (ЕУР). Кога се работи за бруто паричен еквивалент за период од три фискално години, истото се назначува во забелешка, во заграда после износот. Износот се наведува со арапски бројки и со букви при што буквите се наведуваат во заграда по износот. Се наведува и методот на пресметување и применливите каматни стапки при доделување на готовинскиот грант (субвенција) или бруто паричен еквивалент.

6. Останати релевантни информации:

--

Ве молиме наведете ги останатите информации релевантни за државната помош од мало значење (deminimis).